

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) เพื่อศึกษาสมรรถนะของพยาบาลหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ตามการรับรู้ของหัวหน้างาน ตนเอง และผู้ร่วมงาน โรงพยาบาลอุดรดิตถ์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลอุดรดิตถ์ จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ คือแบบประเมินสมรรถนะของพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ตามการรับรู้ของหัวหน้างาน ตนเอง และผู้ร่วมงาน ผู้ศึกษาสร้างจากตัวประกอบสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินในโรงพยาบาลของรัฐ ของอรทัย ปึงวงสานุรักษ์ (2540) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และส่วนที่ 2 แบบประเมินสมรรถนะของพยาบาลหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ตามการรับรู้ของหัวหน้างาน ตนเองและผู้ร่วมงาน ประกอบด้วยสมรรถนะ 7 ด้าน มีทั้งหมด 47 ข้อ ลักษณะแบบประเมินเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) นำแบบประเมินไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขและปรับปรุงให้สมบูรณ์ และมีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (content validity index) เท่ากับ .95 จากนั้นนำไปทดลองใช้กับพยาบาลหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินที่โรงพยาบาลพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 10 คน คำนวณหาความเชื่อมั่น โดยการทดสอบซ้ำ (test-retest) ค่าคะแนนความเชื่อมั่นที่ประเมินโดยหัวหน้างาน ตนเอง และผู้ร่วมงานประเมิน เท่ากับ .99, .80 และ .90 ตามลำดับ ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้รับแบบประเมินที่สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 96.77 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ข้อมูลส่วนบุคคล จากการศึกษาพบว่า พยาบาลวิชาชีพมีอายุระหว่าง 26-30 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50 สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 60 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ร้อยละ 95 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน พบว่าส่วนใหญ่มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 75 ส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ระดับ 6 ร้อยละ 50 เข้าอบรมทางการพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ร้อยละ 70 (ดังตารางที่ 1)

2. สมรรถนะของพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลอุดรดิตถ์ตามการรับรู้ของ หัวหน้างาน ตนเอง และผู้ร่วมงาน โดยรวมพบว่า หัวหน้างาน ตนเอง และผู้ร่วมงานประเมินสมรรถนะให้อยู่ในระดับสูง ($\mu = 3.39, \sigma = 0.33$; $\mu = 3.70, \sigma = 0.09$; $\mu = 3.66, \sigma = 0.10$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมรรถนะด้านการประเมินอาการ หัวหน้างาน ตนเอง และผู้ร่วมงานประเมินสมรรถนะให้อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\mu = 3.89, \sigma = 0.26$; $\mu = 3.66, \sigma = 0.19$; $\mu = 3.59, \sigma = 0.17$ ตามลำดับ) สมรรถนะด้านการวางแผนการพยาบาล ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้างาน ตนเอง และผู้ร่วมงานประเมินสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu = 3.32, \sigma = 0.43$; $\mu = 3.65, \sigma = 0.09$; $\mu = 3.56, \sigma = 0.11$ ตามลำดับ) สมรรถนะด้านการปฏิบัติกิจกรรมพยาบาลฉุกเฉินในภาวะวิกฤติ ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้างาน ตนเอง และผู้ร่วมงานประเมินสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu = 3.75, \sigma = 0.43$; $\mu = 3.78, \sigma = 0.08$; $\mu = 3.76, \sigma = 0.07$ ตามลำดับ) สมรรถนะด้านวิชาการ ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้างาน ประเมินสมรรถนะอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\mu = 3.75, \sigma = 0.43$) ตนเอง และผู้ร่วมงาน ประเมินสมรรถนะนี้อยู่ในระดับสูง ($\mu = 3.62, \sigma = 0.15$; $\mu = 3.54, \sigma = 0.20$ ตามลำดับ) สมรรถนะด้านกฎหมายและจริยธรรม ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้างาน ตนเอง และผู้ร่วมงานประเมินสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu = 3.60, \sigma = 0.55$; $\mu = 3.85, \sigma = 0.09$; $\mu = 3.81, \sigma = 0.11$ ตามลำดับ) สมรรถนะด้านการบริหารจัดการการดูแลผู้ป่วย ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้างาน ตนเอง และผู้ร่วมงานประเมินสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu = 3.20, \sigma = 0.45$; $\mu = 3.73, \sigma = 0.12$; $\mu = 3.69, \sigma = 0.14$ ตามลำดับ) สมรรถนะด้านความเป็นผู้นำ พบว่า หัวหน้างาน ตนเอง และผู้ร่วมงานประเมินสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu = 3.37, \sigma = 0.45$; $\mu = 3.60, \sigma = 0.35$; $\mu = 3.67, \sigma = 0.12$ ตามลำดับ) ดังตารางที่ 2

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษาที่ได้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ดังนี้

1. นำเสนอข้อมูลให้ผู้บริหารกลุ่มงานหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินเพื่อดำเนินการดังนี้

1.1 ควรติดตาม ควบคุมการปฏิบัติของพยาบาลให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติ/คู่มือ/มาตรฐาน การดูแลผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน อย่างสม่ำเสมอ

1.2 จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินที่ทันสมัยอยู่เสมอ

1.3 ประเมินสมรรถนะพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉินเป็นระยะๆ เพื่อนำไปพัฒนาพยาบาลให้คงรักษาสมรรถนะตามที่ต้องการ โดยเฉพาะในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะต่ำที่สุด ได้แก่ การวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยเพื่อส่งต่อ การเฝ้าระวังอาการภายหลังการปฏิบัติกิจกรรมพยาบาล พัฒนาด้านการสอนและฝึกทักษะให้กับบุคลากรในหน่วยงานเป็นต้น

2. สมรรถนะของพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ตามการรับรู้ของหัวหน้างานที่ประเมินให้อยู่ในระดับค่อนข้างสูง คือสมรรถนะด้านวิชาการ เกือบทุกรายข้อ ควรจะได้วางแผนพัฒนาวิชาการดังนี้

2.1 การวางแผนพัฒนาวิชาการ ในหน่วยงานทั้งในระยะสั้น และระยะยาว โดยเฉพาะพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 6 คน ที่ยังไม่เคยได้รับการอบรมด้านอุบัติเหตุและฉุกเฉินมาก่อน

2.2 ควรจัดให้มีการทบทวน/ฟื้นฟูความรู้ด้านการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินเบื้องต้นทางการพยาบาล ด้านกายวิภาค สรีรวิทยา พยาธิสภาพ เกสชาติวิทยา เพื่อให้พยาบาลวิชาชีพ ได้มีการพัฒนาความรู้ด้านวิชาการอยู่เสมอ

2.3 สนับสนุนการศึกษาเพิ่มเติม เกี่ยวกับการพยาบาลอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน และสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำความรู้ใหม่ๆ มาศึกษาพัฒนาในหน่วยงาน

2.4 เปิดโอกาสให้พยาบาลวิชาชีพได้มีเวทีในการนำเสนอผลงานวิชาการ และความรู้ใหม่ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับทีมหน่วยงานอื่นๆ จะทำให้พยาบาลอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน ได้มีการพัฒนาความรู้ทั้งเชิงลึกและกว้างมากยิ่งขึ้น

2.5 ส่งเสริมและสนับสนุน ให้พยาบาลวิชาชีพทุกคนในหน่วยงาน สามารถสอน ฝึกทักษะ หรือเป็นวิทยากรในด้านการปฐมพยาบาล การช่วยฟื้นคืนชีพ โดยเข้ารับการอบรม เป็นวิทยากรในหลักสูตร การอบรมด้านพยาบาลกู้ชีพ วิทยากรด้านการปฐมพยาบาลขั้นพื้นฐาน เป็นต้น

2.6 จัดหาเอกสาร และตำราทางวิชาการเพื่อศึกษาค้นคว้าให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะของพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลอุดรดิตถ์
2. ศึกษาสมรรถนะของพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉินในเชิงคุณภาพให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและลึกซึ้งมากขึ้น
3. พัฒนาเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะ ให้สามารถวัดสมรรถนะตามระดับความเชี่ยวชาญได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved